

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Факультет педагогіки та психології

Кафедра історії

Проректор із науково-педагогічної роботи
О.А. Кузнецова

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗБРОЄЗНАВСТВО

Ступінь бакалавра

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 032 Історія та археологія

Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»

2020–2021 навчальний рік

Розробник: доктор історичних наук, доцент кафедри історії Нефьодов Д. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри (Рижева Н. О.)

«26» серпня 2020 р.

Анотація

Програма вивчення варіативної навчальної дисципліни «Зброєзнавство» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 032 Історія та археологія за освітньо-професійною програмою «Історія та археологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є предмети озброєння (ручна зброя, військова техніка, військове спорядження), історичні закономірності їх виникнення, розвитку, використання й поширення; закономірності виникнення, розвитку й поширення пов'язаних з їх виробництвом технологій.

Міждисциплінарні зв'язки: Нова історія країн Європи та Америки, Історія країн Східної Європи, Нова історія України, Війни в українській та європейській історії XVI–XIX ст.

Метою є вивчення історії розвитку зброї та її застосування. Дослідити зброю, як продукт суспільного виробництва, що втілює останні технічні досягнення, є предметом обміну й торгівлі, пам'ятником матеріальної культури та мистецтва. Зброя є носієм історичної інформації, необхідної при вивченні рівня розвитку суспільства, його матеріальної та духовної культури, соціально-економічних, політичних відносин.

Ключові слова: військова техніка, військове мистецтво, вогнепальна зброя, озброєння, холодна зброя

Abstract

The program of studying the variable discipline "Weapons" is made in accordance with the educational and professional training program for bachelors in the specialty 032 History and Archeology according to the educational and professional program "History and Archeology".

The subject of study of the discipline are weapons (small arms, military equipment, military equipment), historical patterns of their origin, development, use and distribution; patterns of origin, development and dissemination of technologies associated with their production.

Interdisciplinary links: New History of Europe and America, History of Eastern Europe, New History of Ukraine, Wars in Ukrainian and European history of the XVI-XIX centuries.

The aim of the course to study the history of the development of weapons and their use. Exploring weapons as a product of social production, embodying the latest technical advances, is the subject of exchange and trade, a monument of material culture and art. Weapons are a carrier of historical information necessary for the study of the level of development of society, its material and spiritual culture, socio-economic, political relations.

Keywords: military equipment, martial arts, firearms, armaments, cold steel

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Варіативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання – мультимедійна презентація за обраною темою	Спеціальність 032 Історія та археологія Освітньо-професійна програма: Історія та археологія	Семестр
Загальна кількість годин – 180		5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 16 аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 10	Ступінь: бакалавра	Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
		40 год.
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=1585		Самостійна робота
		120 год.
		Вид контролю: іспит

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 60 год. – аудиторні заняття, 120 год. – самостійна робота (33,3%/66,6%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета: вивчення історії розвитку зброї та її застосування. Дослідити зброю, як продукт суспільного виробництва, що втілює останні технічні досягнення, є предметом обміну й торгівлі, пам'ятником матеріальної культури та мистецтва. Зброя є носієм історичної інформації, необхідної при вивченні рівня розвитку суспільства, його матеріальної та духовної культури, соціально-економічних, політичних відносин.

Завдання:

- розширити й поглибити у студентів знання з історії зброї;
- розкрити процеси виникнення та розвитку зброї;
- простежити еволюцію холодної та вогнепальної зброї;
- ознайомити студентів з розвитком військових технологій;
- простежити вплив розвитку науки і техніки на еволюцію військових технологій;
- вивчити закономірності розвитку озброєння як продукту матеріальної культури та мистецтва.

Передумови для вивчення дисципліни: Нова історія країн Європи та Америки, Історія країн Східної Європи, Нова історія України, Війни в українській та європейській історії XVI–XIX ст.

Навчальна дисципліна складається з 6-ти кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН-1 *Здатність запам'ятовувати або відтворювати:* найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом; основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди; наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії; основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології; основні принципи і методи історичного пізнання; основні типи і види історичних джерел; необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження; детальні знання про певний історичний період або проблему.

ПРН-2 *Здатність розуміти та інтерпретувати:* основні завдання історичної та археологічної науки; з'ясовувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них; класифікувати історичні джерела з метою реалізації конкретних науково-дослідницьких проектів; інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо); обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів.

ПРН-10 *Засвоєння певної системи цінностей:* дотримуватись концепції міжнаціонального та міжкультурного діалогу в Україні; виявляти спільні й відмінні риси в підходах українських і зарубіжних істориків та археологів; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій.

ПРН-11 *Дотримання певної системи цінностей:* виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків; переглядати результати власної праці та визнавати власну відповідальність за свої вчинки; практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці; поширювати кращий досвід професійної діяльності, демонструвати гідну соціальну поведінку, дотримуватися здорового способу життя.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями:**

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність робити смислові узагальнення та висновки, виявляти в інформаційних даних і концептах хиби та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації.

ЗК-3. Готовність до пізнання нового і неперервного навчання, до опанування нових знань і стратегій/способів мислення.

ЗК-4. Здатність раціонально організувати власну діяльність та ефективно використовувати час

ЗК-6. Критичність і самокритичність мислення.

ЗК-10. Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації.

ЗК-19. Розуміння необхідності відповідального ставлення до роботи, чіткого і своєчасного виконання обов'язків.

II. Фахові:

ФК-1. Критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності

ФК-4. Здатність спілкуватися державною мовою, рідною мовою та однією з іноземних мов із використанням термінів і методик, прийнятих у фаховому середовищі

ФК-6. Здатність виявляти та опрацьовувати належним чином джерела інформації (бібліографії, документи, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти тощо) для реалізації науково-дослідних проектів

ФК-7. Знання та вміння використовувати різноманітні методи виявлення та опрацювання історичних й археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, новітні комп'ютерні технології для пошуку та обробки історичних або пов'язаних із ними даних

ФК-8. Фахові знання і професійні навички роботи з виявлення, опрацювання і охорони матеріальної та духовної культурної спадщини

ФК-13. Здатність здійснювати відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів

ФК-14. Знання правил археографічної, архівної та музейної роботи, принципів експонування артефактів і підготовки тематико-експозиційного плану.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Вступ до історичного зброєзнавства. Зброя кам'яного та бронзового віків. Зброя та військове мистецтво давніх цивілізацій на території України

Тема 2. Зброя та озброєння в країнах стародавнього Сходу

Тема 3. Зброя та озброєння в стародавній Греції

Тема 4. Зброя та озброєння армії стародавнього Риму

Тема 5. Озброєння військ середньовічної Європи

Тема 6. Зброя країн Азії у середні віки

Тема 7. Зброя армій Європи у Новий час

Тема 8. Холодна та вогнепальна зброя країн Азії у Новий час

Тема 9. Зброя країн світу у I світовій війні

Тема 10. Озброєння та військова техніка періоду II світової війни

Тема 11. Зброя та озброєння другої половини XX ст.

Тема 12. Зброя на нових фізичних принципах

Тема 13. Сучасні військово-промислові комплекси провідних країн світу

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Зброя та озброєння давніх цивілізацій

Тема 1. Вступ до історичного зброєзнавства. Зброя кам'яного та бронзового віків. Зброя та військове мистецтво давніх цивілізацій на території України.

Вступ до історичного зброєзнавства. Історія становлення зброєзнавства як науки. Місце історичного зброєзнавства в структурі спеціальних історичних дисциплін. Об'єкт, предмет, завдання. Методи історичного зброєзнавства. Джерела. Поява зброї. Чопери. Кам'яні сокири. Технології виготовлення кам'яної зброї. Метальна зброя. Зброя з дерева. Технології обробки металу. Зброя бронзового віку. Зброя ближнього бою. Мечі. Зброя ударного типу. Булави та сокири. Списи. Вдосконалення луку. Щити. Вплив появи металевої зброї на розвиток людства. Поява обладунків. Перші оборонні споруди.

Тема 2. Зброя та озброєння в країнах стародавнього Сходу.

Зброя Давньої Ассирії. Індивідуальний комплекс озброєння асирійського воїна. Наступальна зброя. Захисні обладунки. Особливості озброєння важкої та легкої піхоти. Двоколесі колісниця. Оборонні споруди та облогова техніка. Зброя Давнього Єгипту. Комплекс озброєння єгипетського воїна періоду Давнього царства. Озброєння воїнів періоду Середнього та Нового царства. Колісниця. Оборонні споруди та облогова техніка.

Кредит 2. Зброя Античного світу

Тема 3. Зброя та озброєння в стародавній Греції.

Зброя Давньої Греції. Захисне озброєння. Гелоторакс та ліноторакс. Поножі – кнеміди. Типи шоломів та їх еволюція. Корінфський шолом. Гоплон. Зображення на щитах. Наступальна зброя. Спис – дору. Ксифос та махайра. Облогова техніка.

Тема 4. Зброя та озброєння армії стародавнього Риму.

Зброя Давнього Риму. Захисне озброєння. Торакс. Типи шоломів. Поножі – окреї. Щит skutum. Наступальна зброя. Меч – гладиус.

Кредит 3. Зброя доби середньовіччя

Тема 5. Озброєння військ середньовічної Європи.

Технології виготовлення зброї. Індивідуальний комплекс озброєння лицаря. Захисне озброєння. Хауберк. Озброєння кінних лицарів. Стальні обладунки (XIV ст.). Типи шоломів та кірас. Захист бойового коня. Форбурги та гелізери. Наступальна зброя ударного типу, колючого, рубаючого, колючо-рубаючого та колючо-ріжущого типу. Праща. Лук та стріли. Арбалет. Середньовічні замки та їх укріплення. Донжон та барбакан. Облогові машини та засоби для штурму. Тарани. Аркбаліста. Требюше. Франдібола. Мангонель. Штурмові башти. Винахід пороху. Б. Шварц. Перша вогнепальна зброя. Ручниці. Аркебузи. Бомбарди. Зброя селян та ремісників. Середньовічні військові кораблі. Дракари.

Тема 6. Зброя країн Азії у середні віки.

Візантія. Озброєння візантійських воїнів. Наступальна і захисна зброя. Візантійський флот. «Грецький вогонь». Оборонні споруди. Монголи. Озброєння монгольських вершників. Озброєння військ Японії. Зброя самураїв. Мечі. Списи. Сюрікени. Лук та стріли. Самурайські обладунки. Оборонні споруди. Озброєння китайських воїнів. Холодна та вогнепальна зброя. Оборонні споруди. Армія Османської імперії та її озброєння. Холодна та вогнепальна зброя. Оборонні споруди. Флот.

Кредит 4. Зброя нового часу

Тема 7. Зброя армій Європи у Новий час.

Холодна зброя. Ландскнехти. Кондотьери та їх озброєння. Озброєння важкої кавалерії. Кірасири. Обладунки. Види шоломів. Бургонет. Кавалерійська вогнепальна зброя та її еволюція. Мушкетери та їх озброєння. Пікінери та їх обладунки та озброєння. Шолом моріон. Вогнепальна зброя. Мушкети. Пістолі. Колецатовий замок. Артилерія. Види гармат. Вітрильні кораблі та їх озброєння. Бомбарди. Кулевріни. Поява лінійних кораблів. Фрегати. Галери та галаси. Брандери.

Тема 8. Холодна та вогнепальна зброя країн Азії у Новий час.

Озброєння армії Османської імперії. Легка кіннота – акинджи та їх озброєння. Важка кіннота. Яничари. Османська піхота. Вогнепальна та холодна зброя. Гармати. Флот та його озброєння. Озброєння армій Японії та Китаю. Холодна та вогнепальна зброя. Оборонні споруди. Флот та його озброєння.

Кредит 5. Зброя та озброєння у новітню добу

Тема 9. Зброя країн світу у I світовій війні.

Озброєння та військова техніка Антанти та США. Озброєння та військова техніка Німеччини та її союзників.

Тема 10. Озброєння та військова техніка періоду II світової війни.

Озброєння та військова техніка СРСР. Озброєння та військова техніка Німеччини. Озброєння та військова техніка США. Озброєння та військова техніка Великобританії.

Тема 11. Зброя та озброєння другої половини XX ст.

Озброєння та військова техніка СРСР другої половини XX ст. Озброєння та військова техніка США другої половини XX ст. «Холодна війна» та гонка озброєнь.

Кредит 6. Зброя та озброєння у XXI столітті

Тема 12. Зброя на нових фізичних принципах.

Геофізична зброя. Бактеріологічна зброя. Хімічна зброя. Радіаційна зброя.

Тема 13. Сучасні військово-промислові комплекси провідних країн світу.

ВПК США. ВПК Російської Федерації. ВПК Китаю. ВПК України.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Зброя та озброєння давніх цивілізацій						
Тема 1. Вступ до історичного зброєзнавства. Зброя кам'яного та бронзового віків. Зброя та військове мистецтво давніх цивілізацій на території України	15	2	2			11
Тема 2. Зброя та озброєння в країнах стародавнього Сходу	15	2	4			9
Усього:	30	4	6			20
Кредит 2. Зброя Античного світу						
Тема 3. Зброя та озброєння в стародавній Греції	15	2	4			9
Тема 4. Зброя та озброєння армії стародавнього Риму	15	2	4			9
Усього:	30	4	8			18
Кредит 3. Зброя доби середньовіччя						
Тема 5. Озброєння військ середньовічної Європи.	15	2	4			9
Тема 6. Зброя країн Азії у середні віки	15	2	4			9
Усього:	30	4	8			18
Кредит 4. Зброя нового часу						
Тема 7. Зброя армій Європи у Новий час	15	2	4			9
Тема 8. Холодна та вогнепальна зброя країн Азії у Новий час	15	2	4			9
Усього	30	4	8			18
Кредит 5. Зброя та озброєння у новітню добу						
Тема 9. Зброя країн світу у I світовій війні	10	0	2			8
Тема 10. Озброєння та військова техніка періоду II світової війни	10	1	2			7

Тема 11. Зброя та озброєння другої половини ХХ ст.	10	1	2			7
Усього	30	2	6			22
Кредит 6. Зброя та озброєння у ХХІ столітті						
Тема 12. Зброя на нових фізичних принципах	15	1	2			12
Тема 13. Сучасні військово-промислові комплекси провідних країн світу	15	1	2			12
Усього	30	2	4			24
Разом за курс	180	20	40			120

**4. Теми лекційних занять
Денна форма навчання**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Зброя та озброєння давніх цивілізацій		
1.	Тема 1. Вступ до історичного зброєзнавства. Зброя кам'яного та бронзового віків. Зброя та військове мистецтво давніх цивілізацій на території України	2
2.	Тема 2. Зброя та озброєння в країнах стародавнього Сходу	2
Кредит 2. Зброя Античного світу		
3.	Тема 3. Зброя та озброєння в стародавній Греції	2
4.	Тема 4. Зброя та озброєння армії стародавнього Риму	2
Кредит 3. Зброя доби середньовіччя		
5.	Тема 5. Озброєння військ середньовічної Європи.	2
6.	Тема 6. Зброя країн Азії у середні віки	2
Кредит 4. Зброя нового часу		
7.	Тема 7. Зброя армій Європи у Новий час	2
8.	Тема 8. Холодна та вогнепальна зброя країн Азії у Новий час	2
Кредит 5. Зброя та озброєння у новітню добу		
9.	Тема 9. Зброя країн світу у I світовій війні	0
10.	Тема 10. Озброєння та військова техніка періоду II світової війни	1
11.	Тема 11. Зброя та озброєння другої половини ХХ ст.	1
Кредит 6. Зброя та озброєння у ХХІ столітті		
12.	Тема 12. Зброя на нових фізичних принципах	1
13.	Тема 13. Сучасні військово-промислові комплекси провідних країн світу	1
Усього:		20

**5. Теми практичних занять
Денна форма навчання**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Зброя та озброєння давніх цивілізацій		
1.	Тема 1. Вступ до історичного зброєзнавства. Зброя кам'яного та бронзового віків. Зброя та військове мистецтво давніх цивілізацій на території України	2
2.	Тема 2. Зброя та озброєння в країнах стародавнього Сходу	4
Кредит 2. Зброя Античного світу		
3.	Тема 3. Зброя та озброєння в стародавній Греції	4
4.	Тема 4. Зброя та озброєння армії стародавнього Риму	4
Кредит 3. Зброя доби середньовіччя		

5.	Тема 5. Озброєння військ середньовічної Європи.	4
6.	Тема 6. Зброя країн Азії у середні віки	4
Кредит 4. Зброя нового часу		
7.	Тема 7. Зброя армій Європи у Новий час	4
8.	Тема 8. Холодна та вогнепальна зброя країн Азії у Новий час	4
Кредит 5. Зброя та озброєння у новітню добу		
9.	Тема 9. Зброя країн світу у I світовій війні	2
10.	Тема 10. Озброєння та військова техніка періоду II світової війни	2
11.	Тема 11. Зброя та озброєння другої половини XX ст.	2
Кредит 6. Зброя та озброєння у XXI столітті		
12.	Тема 12. Зброя на нових фізичних принципах	2
13.	Тема 13. Сучасні військово-промислові комплекси провідних країн світу	2
Усього:		40

6. Лабораторні заняття

Робочим планом не передбачено

7. Самостійна робота Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Зброя та озброєння давніх цивілізацій		
1.	Тема 1. Вступ до історичного зброєзнавства. Зброя кам'яного та бронзового віків. Зброя та військове мистецтво давніх цивілізацій на території України	11
2.	Тема 2. Зброя та озброєння в країнах стародавнього Сходу	9
Кредит 2. Зброя Античного світу		
3.	Тема 3. Зброя та озброєння в стародавній Греції	9
4.	Тема 4. Зброя та озброєння армії стародавнього Риму	9
Кредит 3. Зброя доби середньовіччя		
5.	Тема 5. Озброєння військ середньовічної Європи.	9
6.	Тема 6. Зброя країн Азії у середні віки	9
Кредит 4. Зброя нового часу		
7.	Тема 7. Зброя армій Європи у Новий час	9
8.	Тема 8. Холодна та вогнепальна зброя країн Азії у Новий час	9
Кредит 5. Зброя та озброєння у новітню добу		
9.	Тема 9. Зброя країн світу у I світовій війні	8
10.	Тема 10. Озброєння та військова техніка періоду II світової війни	7
11.	Тема 11. Зброя та озброєння другої половини XX ст.	7
Кредит 6. Зброя та озброєння у XXI столітті		
12.	Тема 12. Зброя на нових фізичних принципах	12
13.	Тема 13. Сучасні військово-промислові комплекси провідних країн світу	2
Усього:		120

8. Індивідуальне науково-дослідне завдання

1. Зброя кам'яного віку. Поява зброї. Технологія виготовлення кам'яної зброї.
2. Поява перших оборонних споруд.
3. Поняття «холодна зброя». Метальна зброя. Холодна зброя з дерева.
4. Поява військової форми.

5. Холодна зброя епохи середніх віків. Технологія виготовлення зброї. Таємниці майстрів-зброярів.
6. Рицарська зброя (меч, спис, сокира, булава). Зброя селян та містян.
7. Прихована зброя епохи середньовіччя.
8. Рицарські обладунки. Рицарські турніри.
9. Прикраси на холодній зброї.
10. Поява вогнепальної зброї. Перша вогнепальна зброя.
11. Винайдення пороху. Технологія виготовлення пороху та його види.
12. Поява рушниць. Перші пістолети. Мушкет, фузея, кріс. Основні виробники вогнепальної зброї.
13. Гармата.
14. Поява багатозарядної зброї.
15. Поява зброї, що заряджається з казенного боку.
16. Поява патрона.
17. Поява револьверів.
18. Нарізна вогнепальна зброя. Гвинтівка.
19. Поява автоматичної зброї. Кулемети.
20. Поява нових видів зброї: танки, літаки, підводні човни. Автоматична зброя у ХХ ст.
21. Зброя масового ураження. Ядерна зброя.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Зміст курсу поділений на 6 кредитів. Кожний кредит включає в себе лекції, семінарські заняття, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу даної частини курсу.

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, уміння самостійно опрацьовувати тексти, написання і захист реферативних робіт, створення мультимедійних презентацій, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на студентів на семінарських заняттях

Враховується:

1. рівень осмислення навчального матеріалу;
2. рівень сформованості аналітичних умінь і концептуальних підходів;
3. повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мовлення;

4. використання додаткової літератури;
5. порівняння, зв'язок із практикою, висновки.

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно» – 5	Досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними класифікаціями. Відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.
«Добре» – 4	Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа базується на обраній класифікації. Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.
«Задовільно» – 3	Відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.
«Незадовільно» – 2	Студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження). Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Розподіл балів, які отримують студенти

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 300 до 600 балів (за 6 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 6 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота													КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	100	600/100
50	50	50	50	25	25	50	50	25	50	25	25	25		

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: індивідуальне, групове і фронтальне опитування, письмові контрольні роботи, тестовий

контроль. Самостійна робота перевіряється шляхом написання реферативних робіт, створення мультимедійних презентацій.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу, наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, порівняльний аналіз; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки).

12. Рекомендована література

Базова

1. Асмолов К. В. История холодного оружия. Восток и Запад / К. В. Асмолов. В 2-х ч. М., 1993. Ч. 1. 264 с.; Ч. 2. 346 с.
2. Бехайм В. Энциклопедия оружия. СПб. : Оркестр, 1995. 576 с.
3. Блэр К. Рыцарские доспехи Европы. Универсальный обзор музейных коллекций К. Блэр. М. : Центрполиграф, 2008. 256 с.
4. Вернер Э. Оружие Китая. Развитие традиционного оружия. М. : ЗАО Центрполиграф, 2009. 157 с.
5. Винклер П. фон Иллюстрированная история оружия. М. : Эксмо, 2010. 256 с.
6. Виолле-ле-Дюк Э. Э. Крепости и осадные орудия. Средства ведения войны в Средние века. М. : Центрполиграф, 2007. 256 с.
7. Вооружение скифов и сарматов. Сборник научных трудов. К. : Наукова думка, 1984. 160 с.
8. Горелик М. В. Оружие Древнего Востока. М. : Восточная литература, 1993. 352 с.
9. Глаголева Е. Повседневная жизнь королевских мушкетеров. М. : Молодая гвардия, 2008. 325 с.
10. Жарков С. В. Рыцарские замки, метательные машины и пушки средневековья. Мн. : Друк-С, 2006. 177 с.
11. Иллюстрированная история оружия. Всемирная энциклопедия. V тыс. до н. э. XXI в. / Пер. с англ. П. А. Самсонов. Минск : Попурри, 2010. 364 с.
12. Квасневич В. Польские сабли. СПб. : Атлант, 2005. 224 с.
13. Ключко В. І. Озброєння та військова справа давнього населення України (5000 – 900 рр. до Р. Х.). К. : Арт.Ек, 1996. 337 с.
14. Коггинс Д. Эволюция вооружения Европы. От викингов до Наполеоновских войн. М. : Центрполиграф, 2009. 254 с.
15. Крепости и вооружение Азии. М. : Бук Хаус, 2006. 192 с.
16. Круликевич Т. История холодного оружия: корды, кинжалы, ножи, штыки. Ростов-на-Дону: Феникс, 2010. 277 с.
17. Кулинский А. Н. Штыки мира. В 2-х т. СПб. : Атлант, 2002. Т.1. 496 с.; Т. 2. 472 с.
18. Кулинский А. Н. Европейское холодное оружие. СПб. : Атлант, 2003. 552 с.
19. Лайбле Т. Меч. Большая иллюстрированная энциклопедия. М. : Омега, 2011. 232 с.
20. Носов К. С. Осадная техника: Античность и Средневековье. М. : Эксмо, 2010. 328 с.
21. Носов К. Самураи: эволюция вооружения. М. : Эксмо, 2010. 368 с.
22. Носов К. С. Традиционное оружие Индии. М. : Эксмо, 2011. 384 с.
23. Окшотт Э. Археология оружия. От бронзового века до Ренессанса. М. : Центрполиграф, 2006. 398 с.
24. Окшотт Э. Рыцарь и его доспехи. Латное облачение и вооружение. М. : Центрполиграф, 2007. 192 с.
25. Окшотт Э. Рыцарь и его замок. Средневековые крепости и осадные сооружения. М. : Центрполиграф, 2007. 192 с.

26. Пейн-Голлуй Р. Книга арбалетов. История средневекового метательного оружия. М. : Центрполиграф, 2005. 415 с.
27. Пуронен В. С. Оружие. Мундиры. Знамена. Ордена. СПб. : Издательство «Полигон», 2003. 304 с.
28. Старинное оружие и доспехи: новый век / авт.-сост. Т. М. Ткачук. М. : АСТ; Донецк : Сталкер, 2005. 250 с.
29. Стоун Д. К. Большая энциклопедия оружия и доспехов. М. : АСТ, Астрель, Кладезь, 2008. 768 с.

Допоміжна

1. Тоїчкін Д. Козацька шабля XVII – XVIII ст.: історико-зброєзнавче дослідження. К. : ВД Стилос, 2007. 368 с.
2. Фолкс Ч. Средневековые доспехи. Мастера оружейного дела. М. : ЗАО Центрполиграф, 2006. 207 с.
3. Фролов Б. Е. Холодное оружие кубанских казаков. Краснодар : Диапазон-В, 2009. 320 с.
4. Хорев В. Оружие из дамаска и булата. Ростов-на-Дону : Феникс, 2004. 224 с.
5. Хорев В. Реконструкция старинного оружия. Ростов-на-Дону, 2006. 249 с.
6. Шокарев Ю. Большая энциклопедия оружия. М. : ЗАО «Росмэн-Пресс», 2008. 208 с.
7. Шокарев Ю. Луки и арбалеты. М. : АСТ, Астрель, 2001. 175 с.
8. Югринов П. Малая энциклопедия холодного оружия. М. : Центрполиграф, 2010. 271 с.
9. Уизерс Х. Дж. С. Мечи и сабли. Иллюстрированная энциклопедия. М. : Эксмо, 2012. 256 с.
10. Хаттон А. Холодное оружие Европы. Приемы великих мастеров фехтования. М. : ЗАО Центрполиграф, 2008. 221 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Музей історії зброї <http://www.museummilitary.com>
2. Українська армія / The Ukrainian Army <http://www.uarmy.com.ua>.
3. Центральний музей збройних сил <http://www.armymuseum.ru>
4. Музей Мистецтва Метрополітен <http://www.metmuseum.org>
5. Королівська зброярня / The Royal Armouries Museum <http://www.royalarmouries.org>.
6. Військовий музей / Legermuseum / <http://www.legermuseum.nl>
7. Музей Армії / Musée de l'Armée / The Army Museum <http://www.invalides.org>
8. Музей Війська Польського / Muzeum Wojska Polskiego <http://www.muzeumwp.pl>
9. Український воєнно-історичний портал <http://www.milua.org>
10. Міжнародний форум, присвячений мечам <http://www.swordforum.com>